

<http://www.ceesocials.org/seminari-reflexions-i-propostes-sobre-lestat-del-benestar/>

[http://www.sebap.com/ca/noticies/seminari-reflexions-i-propostes-sobre-lestat-del-benestar/ noticia:48/](http://www.sebap.com/ca/noticies/seminari-reflexions-i-propostes-sobre-lestat-del-benestar/noticia:48/)

SEMINARI DE REFLEXIONS I PROPOSTES SOBRE L'ESTAT DEL BENESTAR

SESSIO 6: Cloenda, 16 de maig del 2014

Les noves polítiques públiques com a palanques per al creixement econòmic

Guillem López Casasnovas, catedràtic d'economia de la UFP

La preocupació compartida per amples capes de la nostra ciutadania és avui la de **recuperar el treball com a font de creació de riquesa col·lectiva i de benestar personal**.

Convé preguntar-se quan i de quina manera es gasta en despesa pública, per a què i quins resultats s'assoleixen? No aporta la mateixa contribució al benestar la despesa corrent en serveis reactius que la de capital en **actuacions preventives**.

No suposa idèntica **consciència fiscal** finançar amb ingressos tributaris que en deute els serveis que beneficien a una determinada generació? Ni tampoc fer-ho via impostos, taxes o preus.

A igual consum públic no genera el mateix impacte en el benestar social i en el creixement econòmic que es faci per la via del capítol 1 (provisió amb **producció pública**, sous i salaris d'empleats públics), que per al capítol 2 de compra de bens i serveis, amb **provisió pública i producció concertada**.

A molts països avançats, són les mesures pròpies de polítiques orientades al '*workfare*', que es contraposen a les de '*welfare*' (condicionalitat de prestacions).

NOTA D'OPINIÓ

(5 sessions anteriors)

La crisi de l'estat del benestar no ha començat encara, començarà quan la crisi desaparegui [...]. Amb la sortida de la crisi s'augura una forta pressió social. [...] Cal buscar la sostenibilitat de la nostra societat i del nostre model, Europa no pot perdre la seva senya d'identitat. (Miquel Roca, sessió inaugural).

*La finalitat del Seminari ha estat fer aflorar aquells suggeriments, experiències i **propostes de mesures** que puguin aportar sostenibilitat, supervivència i actualització al nostre Estat Social (Ignasi Farreres, sessió inaugural).*

S'ha de començar a pensar en els elements que volem construir cara al futur [...] i finalitza afirmant que es fonamental el manteniment de l'estat del benestar per tal de preservar la cohesió social (Josep Rañé, sessió inaugural).

▪ Sessió 1. Habitatge: L'habitatge en el retrobament del benestar

Carme Trilla i Bellart, economista

Sí, que l'habitatge està jugant un paper decisiu en la determinació de les desigualtats.

Sí, que es poden establir mecanismes per evitar la reproducció d'aquestes circumstàncies en el futur.

Hi ha una bretxa entre cost del habitatge i ingressos de les llars, es produeix un sobre cost i aquest influeix en la taxa de pobresa.

És un fet, ja sabut, la diferència en el nostre país entre lloguer i propietat, ens parla de la diferències respecte a Europa del parc de lloguers socials, sis vegades superior en alguns països en front a Espanya.

El cost de l'habitatge, lloguer o pagament d'una hipoteca, és un dels pesos més feixucs que suporta la gran majoria de les llars a Europa.

L'habitatge social és avui considerat com un estabilitzador econòmic molt important. L'estabilitat del mercat de l'habitatge ha de crear les

condicions que permetin a tots els ciutadans trobar una resposta apropiada a les seves necessitats.

La tendència de les polítiques d'habitatge a concentrar-se en el suport públic a l'accés a la propietat ha augmentat les desigualtats al llarg dels darrers decennis i s'hauria d'abandonar.

Per focalitzar la política d'habitatge sobre el preu/cost de l'habitatge i el seu necessari equilibri amb els ingressos de les llars, els instruments endògens a utilitzar es concentren al voltant de 4 eixos:

- **1. Polítiques de sòl vinculades a la provisió d'habitatge assequible.**
- **2. Polítiques de parcs públics/socials de lloguer.**
- **3. Polítiques de suport a les llars, especialment les llogateres.**
- **4. Polítiques de lluita contra l'exclusió social.**

▪ Sessió 2. Sanitat: La component sanitària de l'Estat del Benestar: Desitjabilitat i viabilitat

Vicente Ortún, Degà de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la Universitat Pompeu Fabra (UPF)

El que ens ha de preocupar de l'impacte de la crisi econòmica, iniciada al 2008, sobre la salut no és tant l'impacte a curt termini al que a dalt ens hem referit sinó el seu impacte a mig i llarg. Amb 3,7 milions d'aturats de llarga durada (i.e. més d'un any sense feina) i amb el coneixement de que 'l'atur mata' caldrà recuperar els determinants històrics de la salut: **educació i renda fonamentalment.**

La crisi no té perquè liquidar la sanitat finançada públicament. No hi ha incompatibilitat entre millorar la productivitat i disposar d'un Estat del Benestar (EB). El problema no radica en l'EB, sinó en la modalitat d'EB, i a Espanya tenim deures pendents, ja que l'EB tal com està organitzat no resulta, quan a comparativa europea, ni equitatiu ni eficient.

Reducció del greix: Eliminar el 'greix' excessiu, el perjudicial, el d'aquells serveis sanitaris que no valen el que costen, ja sigui globalment considerats o bé inadequats, reduiria la despesa sanitària en una cinquena part amb un impacte favorable sobre la salut.

Reassignació de recursos: Deixa de finançar, en tot o part, medicaments, dispositius, procediments amb nul o baix valor clínic al mateix temps que es promoguin els de més valor clínic i, a més, els recursos alliberats es dediquin a finançar els de més valor clínic. Així s'aconseguiria un increment de la producció agregada.

Finançament selectiu: Finançament selectiu segons cost-eficàcia incremental; cartera de serveis sensata, i pagar pel que interessa, cuidant motivació intrínseca i professionalisme.

Competència entre proveïdors sanitaris i competència per comparació

▪ **Sessió 3. Benestar Social: Ciutadans socialment responsables i no socialment dependents**

Raúl Ramos, Professor d'Economia Aplicada de la Universitat de Barcelona (UB)

Els sistemes socials europeus s'enfronten a una sèrie de **reptes comuns**: • Canvis demogràfics i noves estructures familiars, • Mercats de treball en evolució, • Incrementos en la desigualtat de la renda i en la desigualtat d'oportunitats en un context de crisi. I la política social es troba sota tensió per les **restriccions pressupostàries**.

L'enfocament basat en la **INCLUSIÓ ACTIVA** representa un canvi d'enfocament no només pel que fa a la manera de dissenyar les polítiques de benestar social sinó també en la manera en què avaluem l'impacte d'aquestes i els efectes que tenen sobre els ciutadans.

Apareixen nous conceptes com l'experimentació en les polítiques socials a través d'innovacions socials (societat civil) a petita escala, amb un *target* específic, buscant sempre la inserció laboral. Aquí molts ajuntaments ja ho estan fent. Cal una anàlisi exhaustiva del seu impacte (mig termini) i anar amb molta cura amb les limitacions conceptuals existents. Per exemple, cal tenir en compte que la precarització de l'ocupació dificulta una superació definitiva de la situació de risc (*in-work poverty*).

A Catalunya tenim dos exemples d'aquest enfocament diferent: el **PIRMI** i la **Llei de Barris**.

És important que les actuacions de les administracions (ajuntaments, Generalitat, consells comarcals) no estiguin compartimentades, que treballin en equip entre totes.

El tractament generalista costa que funcioni, cal utilitzar més el cooperativisme.

És bàsic fer pedagogia del model social que tenim.

▪ **Sessió 4. Ensenyament: Els reptes educatius del present**

Gregorio Luri Medrano, Pedagóg

Els reptes educatius del present:

- Una radiografia de la nostra educació.
- Excel·lència i reticències. Les característiques d'un sistema educatiu eficient.
- Els nostres reptes: avaluació, pràctiques reflexives, la lluita contra el fracàs i l'estímul del talent i de l'excel·lència.
- Les solucions: autonomia i avaluació dels centres, formació i selecció del professorat, el paper de la inspecció...

Quines hauríem de ser les ambicions educatives de Catalunya? La resposta adequada hauria de ser: les mateixes que aquelles regions europees amb les que volem competir. I el mateix hauríem de dir, llavors, respecte als nostres resultats educatius. Si el repte és aquest, hem de dissenyar les estratègies adequades per assolir-lo, sense rebaixar ni expectatives ni exigències.

▪ **Sessió 5. Ocupació: El camí per sortir de la crisi creant llocs de treball decentes**

Miquel Puig, Doctor en Economia

La crisi econòmica actual no es només fruit d'una crisi financera i d'una bombolla immobiliària, sinó que les polítiques econòmiques han estat errònies i irresponsables durant anys. Per tal de sortir de la UCI i recuperar-nos de l'atur, cal deixar de jugar la carta equivocada de la construcció i el turisme i cal apostar per un model de creixement que es fonamenti en més indústria i millor turisme, que premii la formació i les feines qualificades. El camí fàcil no és el que porta més lluny i si volem construir una Catalunya estable i de futur, cal tenir un model de

creixement sòlid. La sortida de la crisi serà lenta, però segura, i Catalunya tindrà unes perspectives de futur immillorables.

El nostre atur

No és ni keynesià ni neoclàssic, sinó estructural, i està motivat per les inestabilitats del sector de la construcció. Aquesta inestabilitat, a la seva vegada, està generada per un model productiu que no es correspon amb la formació que donem als nostres joves. És un error pretendre trobar la solució reformant el sistema educatiu, i és un error pretendre combatre l'atur creant llocs de treball de baixa qualificació. Crear llocs de treball qualificats exigeix potenciar la innovació industrial i un turisme selectiu.

Corol·lari:

La crisi de l'estat del benestar no ha començat encara, començarà quan la crisi desaparegui [...]. Amb la sortida de la crisi s'augura una forta pressió social. [...] Cal buscar la sostenibilitat de la nostra societat i del nostre model, Europa no pot perdre la seva senya d'identitat. (Miquel Roca, sessió inaugural).

Anton Gasol

Vicepresident del CEES